

ISSN 2076–1554

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ВГО Українська академія наук

Видавництво «Гілея»

Гілея

*Науковий вісник
збірник наукових праць*

- *Історичні науки*
- *Філософські науки*
- *Політичні науки*

Випуск 125 (№ 10)

Київ – 2017

Збірник засновано 2004 року. Вихід з друку – щомісячно**Фахове видання**

з філософських, політичних наук затверджено наказом Міністерства освіти і науки України
№ 747 від 13 липня 2015 р., з історичних наук наказом МОН України № 1328 від 21 грудня 2015 р. (перереєстрація)

Свідоцтво про державну реєстрацію (перереєстрацію) друкованого засобу
масової інформації: серія КВ № 22632-12532ПР від 24 квітня 2017 року

Друкється за рішенням:

Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 01 від 06 вересня 2017 р.); Президії ВГО Української Академії Наук (протокол № 17.09.06 від 06 вересня 2017 р.)

Збірник входить до міжнародних баз

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія); РИНЦ (Росія).

Шеф-редактор:

Андрущенко В. П.,
д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор:

Вашкевич В. М.,
д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори:

Акопян В. Г.,
д-р філос. наук, ст.н.с. (Україна, Київ)
Кивлюк О. П., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Муляр В. І.,
д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)

Відповідальний секретар:

Халамендик В. Б.,
д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Редакційна рада:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук, проф.,
член – кор. НАН України, акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Зеленков А. І., д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Колесник В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)
Мирзаханян Р., д-р іст. наук, проф. (Вірменія, Єреван)
Михальченко М. І., д-р філос. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)
Панчук М. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Рафальський О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Савельєв В. Л., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Солдатенко В. Ф., д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України
(Україна, Київ)
Степико М. Т., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна колегія:

З історичних наук:
Войцехівська І. Н., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Дробот І. І., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Журба М. А., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Лазько Г. Г., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
Лисак В. Ф., д-р іст. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
Мезга М. М., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
Михайлюк В. П., д-р іст. наук, проф. (Україна, Старобільськ)

Стоян Т. А., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Сушко О. О., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Чернега Л. М., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Шаповал Ю. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

З філософських наук:

Абасов А. С., д-р філос. наук, професор (Азербайджан, Баку)
Базалук О. О., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
Бех В. П., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Воронкова В. Г., д-р філос. наук, проф. (Україна, Запоріжжя)
Герасимова Е. М., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Гарбар Г. А., д-р філос. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
Жадько В. О., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Жижко Т. А., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Купечал С. В., д-р філос. наук, проф. (Україна, Полтава)
Миколайчак А., д-р хабілітований, проф. (Польща, Познань)
Онїшко О. Ф., д-р техн. наук, проф. (Україна, Київ)
Свириденко Д. Б., д-р філос. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Терещий С. О., д-р філос. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Тецлав С., д-р філос. наук, проф. (Польща, Бидгош)
Яшанов С. М., д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

З політичних наук:

Андрусиниш Б. І., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Андрюкайтене Р., д-р PhD соціальних наук (менеджмент),
(Литва, Маріямполь)
Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Балабанов К. В., д-р політ. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
Варзар І. М., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Васильчук Є. О., д-р політ. наук, доц. (Україна, Черкаси)
Войналович В. А., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Іванов М. С., д-р політ. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
Картунов О. В., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Кізіма С. А., д-р політ. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Котигоренко В. О., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Крась І., д-р хабілітований, проф. (Польща, Ченстохов)
Лапина С. В., д-р соц. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Макаренко Л. Л., д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Остапенко М. А., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Римаренко С. Ю., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Срогошу Т., д-р хабілітований, проф. (Польща, Ченстохов)

Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2017. – Вип. 125 (10). – 444 с.

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем інформаційної цивілізації, що формується. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

11. Tersa F. Movimento das Forças Armadas [Электронный ресурс]. – Modo de acesso: <http://cravosrevolucionarios.blogspot.com/2008/04/movimento-das-foras-armadas.html> (26.05.2016).

References

1. Antonov M. F. Korporativnoe «Novoe gosudarstvo» Antoniu Salazara / Mihail Antonov // *Ot lzhekapitalizma k totalitarizmu*. Mir v XXI veke i sudby Rossii. – M.: Alta-Print, 2008. – 736 s.
2. Kaplanov R. M. Portugaliya posle Vtoroy mirovoy voyny 1945–1975 / Rashid Kaplanov – M.: Nauka, 1992.
3. Nosov V. A. «Revolyutsiya gvozdik» v Portugalii [Elektronnyy resurs] / Vladimir Nosov. – Rezhim dostupa: <http://www.conflictologist.org/revolucija-gvozdik-v-portugalii.htm> (27.10.2016).
4. Sarayva Zh. E. Istoriya Portugalii / Zhoze Sarayva; Per. s port. – M.: Izdatelstvo «Ves mir», 2007.
5. Suhanov V. I. «Revolyutsiya gvozdik» v Portugalii: Stranitsy istorii / Viktor Suhanov. – M.: Myisl, 1983. – 283 s.
6. CIA Released documents. Portugal: Military revolt 25/4/1974. [Elektronnyy resurs]. – Access mode: <http://www.faqs.org/cia/docs/53/0000437399/PORTUGAL:—MILITARY—REVOLT.html> (26.08.2016).
7. Chilcote R. The Portuguese Revolution: State and Class in the Transition to Democracy / Ronald Chilcote. – Boulder: Rowman & Littlefield, 2010. – 313 p.
8. Decreto-Lei 353/73. [Elektronnyy resurs]. – Modo de acesso: <https://dre.tretas.org/dre/231642/decreto-lei-353-73-de-13-de-julho> (25.01.2017).
9. O livro «Portugal o Futuro» e o 25 de Abril // *Diario de Noticias*, 2010. [Elektronnyy resurs]. – Modo de acesso: <http://www.dn.pt/artes/livros/interior/o-livro-portugal-e-o-futuro-e-o-25-de-abril-1539703.html> (25.05.2016).
10. Omissao coodrenadora do programa MFA. – Lisboa: Movimento 25 de Abril, 1974. – №1. – P.1–4.
11. Tersa F. Movimento das Forças Armadas [Elektronnyy resurs]. – Modo de acesso: <http://cravosrevolucionarios.blogspot.com/2008/04/movimento-das-foras-armadas.html> (26.05.2016).

Kyshyrets K. O., MA student of Odessa National University (Ukraine, Odessa), almag336@gmail.com

Preparation Carnation Revolution by «Armed Forces Movement»

The evolution of the views of the «Armed Forces Movement» organization is traced – from specific personal requirements to the necessity of preparing a coup. It outlines the persons, who directly directed the preparation of the political program of the conspirators and planned the Carnation Revolution. Article indicates the complex of measures of the conspirators, which led to the overthrow of the existing regime.

Keywords: Armed Forces Movement, Carnation Revolution, Otelo de Carvalho, preparation for the coup.

* * *

УДК 75.045

Михалевич В. В., кандидат культурології, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка (Україна, Київ), v.mykhalevych@kubg.edu.ua

Братусь І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка (Україна, Київ), kulturolog@gmail.com

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ДРУКАРСТВА У ЄВРОПІ

Проаналізовано основні фактори становлення друкарства. Досліджено зв'язок різних історико-культурних традицій.

Ключові слова: друкарство, книга, культура, релігія, освіта.

Книжка не з'явилася сама по собі. Її поява передувала розвитку писемності. Треба зазначити, що зародження ідеографічного письма відбувається паралельно з виникненням рабовласницьких форм правління (Давній

Єгипет, Межиріччя, Стародавня Греція та Китай (IV–I тис. до н.е.).

Відомо, що людина завжди намагалася не тільки донести інформацію але й зробити в зручний спосіб, тому мистецтво оформлення книги бере початок з найдавніших часів. Уся історія розвитку книжкового дизайну спирається на технології, що були доступні людині у різні періоди історії. Спочатку це були такі засоби передачі інформації як глиняні таблички, кора дерева, металеві пластини та ін., що не дуже нагадує книгу у традиційному її вигляді. Те що більш-менш наближається за формою до книги у давнину робилося з такого матеріалу як: шкіра, шовк, папірус та ін. Таким чином майстри постійно шукали можливість зручно, компактно та красиво подати інформацію до читачів та зберегти її.

Перед тим як проводити культурно-історичний аналіз розвитку європейської книги потрібно зрозуміти де саме відбувалося зародження писемності.

Саме папірус у Стародавньому Єгипті, що склеювався в сувої, тобто згорток, один з перших дозволив більш масово обмінюватися інформацією та зберігати її. Наступним значним технічним кроком стало розповсюдження кодексу, або зшитого пергаменту, на початку нашої ери. Це дозволило використовувати сторінки аркуша з обох сторін тому рукописи стають більш економічними.

Основні матеріали для книги періоду античності – папірус, пергамен і дерев'яні дошки, вкриті воском. Особливістю використання книги в античні часи було читання у голос слухачам. Перевагу надавали слову проголошеному ніж написаному, і це одна з причин чому в античній книзі не часто зустрічаються ілюстрації та декоративне оформлення.

Нажаль, до наших часів в основному дійшли лише копії книг античних творів, зроблених багато пізніше.

У ранньосередньовічній Європі (V–X ст.) християнство домінувало у видавничтві літератури. Тематика книги в більшості носила релігійний зміст, а основними місцями творення та переписування рукописів були монастирські скрипторії. Це позначилося на оформленні книги, де використовувалися відповідні елементи та матеріали і звичайно шрифти. У XII ст. формується готичний стиль (північна Франція, західна Німеччина). У книжкових орнаментах з'являються деталі готичної архітектури, шрифти стають загостреними.

Все більшого поширення у Європі набуває новий носій інформації, а саме папір, що був винайдений у Стародавньому Китаї ще до н.е., а потім через арабів потрапив у Європу. У XIV ст. не менш важливим є розповсюдження ще одного давньокитайського винаходу – ксилографії. Це все впливає на зовнішній вигляд книг – сторінки стають тонкішими та гарно оформленими.

Не випадково, що справжня революція у конструюванні книги наступила у XV ст. із винаходом Йоганна Гутенберга, що перший застосував у відповідному порядку рухові металеві матриці літер. Гутенберг робив зі своїх матриць під тиском друкарського пресу великі на той час тиражі. Такий винахід позначився на дизайні книги, про що свідчить шедевр світового друкарства – Біблія, – надрукована Гутенбергом.

Відбувається розвиток технології ілюстрації у друкарстві, а саме гравюра на металі, а потім офорт стають

все популярнішими у Європі XV–XVI ст. Такий поворот у техніці книжкової графіки був завдяки передачі чіткішої деталізації у гравюрі на металі (особливо це проявилось у картографії) та більшому тиражу ніж у гравюрі на дереві. Одними з справжніх винахідників та майстрів у цій техніці виступають Дюрер та Рембрандт.

Винахід Гутенберга це яскравий приклад того як науково-технічна та світоглядна складова епохи Відродження вплинули на естетику форми книги. Разом з цим виникають певні рамки, тобто друкар та гравер все більше залежить від техніки.

Осторонь розквіту європейського мистецтва книги не стояли українські стародруки. Від першодруків кінця XVI – початку XVII ст., зокрема видань Івана Федорова і князя Василя–Костянтина Острозького, українська книга наступних десятиріч успадкувала декоративність, насиченість формами декору, характерними для українських рукописів (заставки, в'язь, окремі види рубрикації), так і загальноєвропейськими елементами оздоблення друкованих книг (набірні орнаменти, кінцівки–маскарони, лінійне обрамлення) [5]. Такі приклади оформлення ми знаходимо Пересопницькому Євангеліє, що вважається вершиною українського книжкового мистецтва середини XVI ст.

Бачимо, що шлях становлення друкарства не був легким. Але відчайдушні винахідники зробили можливим диво – друковану книжку. Її ми можемо й досі тримати в руках і насолоджуватись «живими» сторінками.

Список використаних джерел

1. Братусь І. Хто ж першодрукар України? / Іван Братусь // Педагогічні кадри. – 1995. – 8 лютого.
2. Герчук Ю. Я. История графики и искусства книги: Учебное пособие для студентов вузов / Ю. Я. Герчук. – М.: Аспект Пресс, 2000. – С.3–198.
3. Зайцева С. Перспективи конкуренції української друкованої книги з електронною в інформаційному суспільстві / С. Зайцева. – К.: Вісник Книжкової палати, 2015. – №8.
4. Ковальчук Г. І. Рукописні книги та стародруки: Навчальний посібник / Галина Ковальчук. – К., 2011. – 100 с., іл.
5. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витoki, розвиток, проблеми [Електронний ресурс] / Я. Ісаєвич. – Львів, 2002. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/isaevych/is29.htm>
6. Михалевич В. Метод художньо–графічного аналізу в навчальному процесі при роботі над шрифтовою композицією / В. Михалевич // Проблеми розвитку міського середовища. – 2013. – Вип.10. – С.96–102.
7. Овчинніков В. С. Історія книги: Еволюція книжкової структури / Володимир Овчинніков. – Львів: «Світ», 2005. – 420 с.

References

1. Bratus I. Hto zh pershodrukar Ukraini? / Ivan Bratus // Pedagogichni kadri. – 1995. – 8 lyutogo.
2. Gerchuk Yu. Ya. Istoriya grafiki i iskusstva knigi: Uchebnoe posobie dlya studentov vuzov / Yu. Ya. Gerchuk. – M.: Aspekt Press, 2000. – S.3–198.
3. Zaytseva S. Perspektivi konkurentsii ukrayinskoyi drukovanoi knigi z elektronnoy v informatsionomu suspilstvi / S. Zaytseva. – K.: Visnik Knizhkovoyi palati, 2015. – №8.
4. Kovalchuk G. I. Rukopisni knigi ta starodruki: Navchalnyi posibnik / Galina Kovalchuk. – K., 2011. – 100 s., Il.
5. Isaevich Ya. Ukrayinske knigovidannya: vitoki, rozvitok, problemi [Elektronniy resurs] / Ya. Isaevich. – Lviv, 2002. – Rezhim dostupu: <http://litopys.org.ua/isaevych/is29.htm>
6. Mihalevich V. Metod hudozhno–grafichnogo analizu v navchalnomu protsesi pri roboti nad shriftovyu kompozitsieyu / V. Mihalevich // Problemi rozvitku miskogo seredovischa. – 2013. – Vip.10. – S.96–102.
7. Ovchinnikov V. S. Istoriya knigi: Evolyutsiya knizhkovoyi strukturi / Volodimir Ovchinnikov. – Lviv: «Svit», 2005. – 420 s.

Mikhalevich V. V., candidate of cultural studies, associate professor of the Department of Fine Arts, Institute of Arts of the Kyiv University Boris Grinchenko (Ukraine, Kyiv), v.mykhalievych@kubg.edu.ua

Bratus I. V., candidate of philological sciences, associate professor of the Department of Fine Arts, Institute of Arts of Kyiv University Boris Grinchenko (Ukraine, Kyiv), kulturolog@gmail.com

Historical and cultural preconditions of printing in Europe

Analyze of main factors of the development of printing. Investigation of connection between different historical and cultural traditions is investigated.

Keywords: book printing, book, culture, religion, education.

* * *

УДК 930.5:392.72

Олійник О. М.,

асистент кафедри готельно–ресторанного бізнесу факультету готельно–ресторанного і туристичного бізнесу, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна, Київ), oksana_oliynyk@ukr.net

ІСТОРИЧНА КОНТЕКСТУАЛІЗАЦІЯ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ І СВІТІ: АСПЕКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ

Здійснена спроба окреслити історико–хронологічну ретроспективу деяких аспектів історії гостинності. Охарактеризовано ключові аспекти історії гостинності. Визначено місце і роль ритуалу прийому гостей в українській гостинності, як базового сегменту загальної історії гостинності в Україні.

Досліджено питання формування комунікаційної складової історії гостинності; проаналізовано взаємозв'язок і взаємовплив української та європейської культур.

Ключові слова: історія гостинності, індустрія гостинності, етимологія, мандрієник, гість, господар, традиції, історіософія, культура.

Соціогуманітарний базис вітчизняних державотворчих процесів глобалізованого і техногенного світу, потребує ґрунтовного вивчення у інтегруючому значенні, власне, історії культури на рівні світоглядних закономірностей. Історія гостинності в Україні, як вагома складова історії культури світу, спрямована на об'єднання, пізнання народів, вивчення і залучення найкращих досягнень світової культури, власне обмін досягненнями культури глобалізованого і техногенного світу. Історія гостинності несе постмодерністичне нівелювання меж поміж різними галузями економіки і культури та унаочнюється в деконструвізмі численних теорій постструктуралізму.

Індустрія гостинності – вагомий фактор економічного, соціального, промислового розвитку країни, її технологічної сили в умовах глобалізованого світу. Інвестиції у людський капітал необхідно використовувати цілісно і повністю оптимізувати для короткотривалих, середніх, довготривалих переваг і зиску. Стабільність і сталість – складні класичні завдання для вимірювання успіху в індустрії гостинності. Для проектування готельно–ресторанного бізнесу технізованого суспільства актуальними складовими є технології та соціальне медіа, збільшення попиту та низький рівень задоволеності клієнта, збільшення операційних витрат, інтенсивність конкуренції, сезонні коливання попиту.

Саме тому вивчення історії гостинності в Україні, як одного з аспектів історії культури і економічної історії, зосередженість на змінах образу людини в її діяльності, нових форм світосприймання і засобах виразності є актуальним. Історія філософії індустрії гостинності загалом, обумовлена не лише визначальним гуманістичним аспектом свого існування, а й можливістю досягнути історично обумовлену істину.

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Кагамлик С. Р. Київська митрополія проти Печерської Лаври: спір за монополію на київське друкарство як деструктивний чинник консолідації української церковної еліти ранньомодерної доби.	7
Заторський Н. Іншомовні запозичення в «Посланні Мисаїла».	9
Вараниця А. О. «Я – вчитель, і мої учні – це лише діти»: життєва історія Віктора Баліцького на тлі польсько-українських відносин у Галичині кінця XIX – початку XX століття.	13
Вовк Л. Г. Діяльність товариства «Учительська громада» у роки Першої світової війни та перші повоєнні роки.	17
Левицький В. О. Розвиток легкої промисловості Чернігівської губернії в другій половині XIX – на початку XX століття.	21
Осмоловська О. Ю., Івасіків В. В. «Від Dux до Rex»: до питання про коронацію Данила Романовича.	25
Михтуненко В. В. Громадська діяльність професора І. Я. Гурлянда.	29
Салата Г. В. Науково-технічна школа професора Л. Д. Проскуракова: Іван Петрович Прокоф'єв (1877–1958 рр.).	31
Котляров П. М. Теоретичні засади освіти у ранніх педагогічних та релігійних творах Філіпа Меланхтона.	34
Кузнєцов П. В. Життєвий шлях, організаційна і наукова діяльність академіка В. М. Іпатьєва.	37
Федьков О. М. Спроби відновлення впливу та занепад Української соціал-демократичної спілки у період революційного піднесення (1910–1912 рр.).	42
Гай-Нижник П. П. Українсько-болгарські міждержавні і дипломатичні відносини: рік 1918-й.	47
Варгатюк С. В. Дипломатичні контакти Директорії УНР з представниками антантського штабу на півдні України.	58
Литвин Н. М. Підготовка фахівців торговельно-економічного профілю в умовах планової економіки 1930-х років.	59
Слободян С. О. Робота над концепцією вітчизняної історії у рамках написання шкільних підручників в СРСР у 1934–1935 роках.	63
Плазова Т. І. Висвітлення діяльності Українського Партизансько-Повстанського Штабу в міжвоєнний період (історіографічний аспект).	68
Максюта М. Є., Мала Я. Л. Конститутивність феміністичних ідей в українському національно-культурному бутті першої третини XX століття.	70
Д'яченко А. В. Український Легіон Самооборони в боротьбі за українську справу в роки німецько-радянської війни (1941–1945 рр.).	74
Диптан Л. С. Медико-санітарне становище в Україні у 1944–1946 рр. і міграції населення.	78
Лук'яненко О. В. «Карикатурні війни» в освітянській пресі УРСР доби «відлиги» (1953–1964 роки) (Ч.10).	83
Булгакова О. В. Особливості формування науково-педагогічної інтелігенції Радянської України у середині 1950-х – першої половині 1960-х рр.	86
Чайка Ю. В. Жанровий та тематичний розвиток українського кінематографу доби «відлиги».	90
Матвійчук Н. В. Публіцистика М. Куропася: основні напрями.	94
Ворчук S. M. «Ukrainian general encyclopedia»: from idea to its implementation («Українська загальна енциклопедія»: від ідеї до її реалізації).	98
Казьмирчук М. Г. Співвідношення релігійного та паломницького туризму у новітніх зарубіжних дослідженнях.	104
Кобижча Н. І. Фонди бібліотек України в умовах інтелектуальної свободи та свободи доступу до інформації.	109
Куширець К. О. Підготовка «Рухом капітанів» Революції гвоздик.	116
Михалевич В. В., Братусь І. В. Історико-культурні передумови виникнення друкарства у Європі.	119
Олійник О. М. Історична контекстуалізація гостинності в Україні і світі: аспектуалізація проблеми.	120
Присяжнюк О. М. Джерельна база дослідження історії формування системи охорони пам'яток культурної спадщини Одещини.	123
Шемета Ю. М. Українське націотворення в історичній думці України 1991–2001 рр.	129
Кір'яков О. Боротьба Беотійського союзу з Спартанською гегемонією в 379–371 рр. до Р.Х.	133
Королевич В. В. Возникновение учета нуждающихся в улучшении жилищных условий (Виникнення обліку потребуючих поліпшення житлових умов).	138
Власова А. Ю. Аудіовізуальні документи як джерело дослідження жіночого руху у Франції (1945–1975 рр.).	142
Осмоловська О. Ю., Лозян М. І. Промислове піднесення 70-х рр. XIX ст. в Азербайджані та початок проникнення іноземного капіталу в Бакинську нафтову промисловість.	145

ДО УВАГИ АВТОРІВ!**Вимоги до структури та оформлення наукових статей:****1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:**

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

2. Розташування структурних елементів статті:

- УДК;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора (авторів), вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, e-mail (українською, англійською мовами);
- назва статті та анотація українською, англійською мовами; анотація повинна бути структурованою, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки;
- ключові слова українською, англійською мовами;
- обов'язковий список використаних джерел у кінці статті; **після** списку використаних джерел **надається цей же список** джерел латинським алфавітом (транслітерація);
- *обов'язкова вимога до статей – якість, високій рівень англійської мови.*

3. Вимоги для оформлення тексту:

Поля 20 мм; шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5; абзацний відступ – 10 мм. Рисунки й таблиці оформляються згідно з ДСТУ.

4. Посилання на джерела в тексті подаються за таким зразком:

[7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк. 258, 231зв].

5. Стаття подається мовою оригіналу (українською, російською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, польською, чеською) у електронному варіанті у вигляді файлу, який виконаний в текстовому редакторі MS Word for Windows, на диску чи електронною поштою.**6. Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією** кандидата або доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Підписи рецензії або витягу обов'язково завірені з печаткою. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.**7. Відповідальність** за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.**8. До статті додаються:**

- для Веб-сайту збірника обов'язкове резюме статті англійською мовою 2000 знаків. Резюме статті повинно бути структуроване, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки.

Резюме статті надсилається безоплатно.

- **Відомості про автора (авторів):** прізвище, ім'я, по-батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, службова і домашня адреси з поштовим індексом, контактний телефон (моб.), e-mail, № відділення «Нової пошти».

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

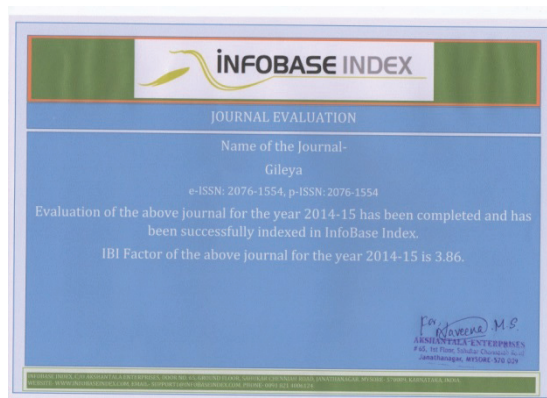
1. **Index Copernicus (Польща)** – міжнародна наукометрична база (Index Copernicus Journals Master List). Даний сайт містить індексування, ранжування і реферування журналів, а також є платформою для наукового співробітництва та виконання спільних наукових проектів

2. **EBSCO (USA)** – агрегатор повнотекстових видань. Включає в себе 375 повнотекстових баз даних і більш 350000 електронних книг

3. **InfoBase Індекс (Індія)** – комплексна, багатодільова база даних, що охоплює наукові літератури з усього світу.

4. **SIS (Scientific Indexing Services) (USA)** фокусується на цитатах індексації, аналіз цитованості і підтримує бази даних, що охоплюють цитування тисячі академічних журналів. SIS забезпечує кількісний і якісний інструмент для рейтингу, оцінки та класифікації журналів з навчальної оцінки і передового досвіду.

5. **РІНЦ (Росія)** – міжнародна наукометрична база даних наукових публікацій вчених. Для отримання даних про публікації та цитованості статей на основі бази даних РІНЦ використовується аналітичний інструментарій ScienceIndex.

Наукове видання

Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник»
В и п у с к 125 (10)

Scientific edition
Collection of scientific papers «Gileya: scientific herald»
125 e d i t i o n (10)

СПІВЗАСНОВНИКИ:
**Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
ВГО Українська академія наук, «Видавництво «Гілея»**

Шеф-редактор: *В. П. Андрущенко*
Головний редактор: *В. М. Вашкевич*
Відповідальний секретар: *В. Б. Халамендик*

Видавництво: «Видавництво «Гілея»
04070, м. Київ, вул. Почайнинська, 62

Підписано до друку 07.09.2017 р.
Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 51,62. Наклад 300 пр. Зам. № 358

Друк:
ДП «НВЦ «Пріоритети»
01014, м. Київ, вул. Петра Болбочана, 8, корп. 6
тел./факс: 254-51-51

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 3862 від 18.08.2010

Ціна договірна